

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 129/2017-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. marca 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Matúšom Hribom, Na hradbách 5, Bardejov, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 CoKR 12/2016 z 25. mája 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Matúšom Hribom, Na hradbách 5, Bardejov, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 CoKR 12/2016 z 25. mája 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola uznesením Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 K 47/2015 z 22. marca 2016 (ďalej len „uznesenie z 22. marca 2016“) odvolaná z funkcie správkyne v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu (obchodná spoločnosť [REDACTED]) a do funkcie správcu úpadcu bol ustanovený [REDACTED]. Proti uzneseniu okresného súdu z 22. marca 2016 sťažovateľka podala odvolanie, ktoré krajský súd napadnutým uznesením odmietol ako neprípustné.

Sťažovateľka namieta, že krajský súd v napadnutom uznesení nevyhodnotil jej argumentáciu uvedenú v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu z 22. marca 2016. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že v jej veci bolo odvolanie prípustné, keďže to potvrdzujú právne závery obsiahnuté v uznesení Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 CoKR 23/2012 zo 17. mája 2012, podľa ktorých je potrebné výmenu správcu dôkladne skúmať a odôvodniť, pričom proti rozhodnutiu prvostupňového súdu je prípustné odvolanie.

Za okolnosť rozhodujúcu pre odmietnutie výmeny správcu považuje sťažovateľka vedenie trestného konania Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Košiciach pod ČVS: ORP-18/5-VYS-KE-2016, ktoré pokračuje trestným stíhaním osôb konajúcich za úpadcu a veriteľov pre obzvlášť závažné zločiny podvodu a porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku. Vec bola postúpená v zmysle záverov označeného rozhodnutia Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru v Bratislave.

Sťažovateľka argumentuje, že v tejto veci „*vyvstávajú dôvodné obavy o konanie nového správcu, ktorý bol do funkcie dosadený podozrivými osobami, v dôsledku čoho je namieste otázka, za akým účelom bola táto výmena vykonaná. ... Prvostupňový súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, keď postúpenie veci na ďalšie vyšetrovanie*

v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vôbec nespomína Trestný čin podvodu, pre ktorý správkyňa trestné oznámenie podala, je naďalej predmetom vyšetrovania a to ako obzvlášť závažný zločin, pričom tak vyšetrovatel' ako aj prokurátor v rámci trestného stíhania dospeli k záveru o potrebe skúmania namietaného protiprávneho konania aj ako obzvlášť závažného zločinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku, pričom závažnosť je priamo úmerná rozsahu škody.“.

Okresný súd podľa sťažovateľky uplatnil k záverom vyšetrovania príslušných orgánov činných v trestnom konaní selektívny prístup. Za uvedenej situácie bolo podľa názoru sťažovateľky nevyhnutné, aby správnosť uznesenia okresného súdu bola predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorého povinnosťou bolo meritórne dôvody odvolania skúmať a vyhodnotiť závažnosť sťažovateľkinej argumentácie. Sťažovateľka tvrdí, že odmietnutím odvolania jej bola zároveň odmietnutá aj súdna ochrana a právo na spravodlivé súdne konanie.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„I. Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 25. 05. 2016, č. k. 3CoKR/12/2016-440 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

II. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 25. 05. 2016, č. k. 3CoKR/12/2016-440 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

III. Porušovateľ je povinný zaplatiť sťažovateľke náhradu trov konania vo výške 363,79 € do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu sťažovateľky.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval, pričom v súlade s požiadavkami vyvoditeľnými z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde posudzoval „prítomnosť“ dôvodov na jej odmietnutie.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu

Sťažovateľka namieta porušenie svojich práv garantovaných ústavou a dohovorom napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bolo odmietnuté odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 22. marca 2016 ako neprípustné.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že uznesením okresného súdu sp. zn. 2 K 47/2015 z 11. augusta 2015 bol na majetok úpadcu vyhlásený konkurz a do funkcie

správkyne v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu bola ustanovená sťažovateľka. Okresnému súdu sťažovateľka doručila zápisnicu z prvej schôdze veriteľov, ktorá sa uskutočnila 20. novembra 2015, ktorá sa uzniesla na výmene správkyne a ustanovila do funkcie nového správcu [REDACTED]. Na základe uvedeného okresný súd uznesením z 22. marca 2016 odvolal správkyňu v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu a do funkcie nového správcu ustanovil [REDACTED].

V uznesení z 22. marca 2016 okresný súd zdôraznil, že prvá schôdza veriteľov, ktorej obligatónou súčasťou je aj rozhodovanie o výmene správcu, sa uzniesla na výmene správkyne (sťažovateľky) v súlade so zákonom č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“), pričom neboli zistené žiadne dôvody, aby schôdza veriteľov nemohla o výmene správcu hlasovať, a ani zákonné prekážky, ktoré by schválenému správcovi bránili vo výkone funkcie. Okresný súd vo svojom uznesení z 22. marca 2016 poukazuje aj na uznesenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach ČVS: ORP-18/5-VYS-KE-2016 z 5. januára 2016, ktorým bolo odmietnuté trestné oznámenie sťažovateľky vo veci podozrenia zo spáchania zločinu poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. c) a ods. 5 písm. a) Trestného zákona, s odôvodnením, že *„v danom prípade nevyplývajú z trestného oznámenia žiadne konkrétne informácie nasvedčujúce tomu, že došlo k naplneniu všetkých obligatórnych znakov skutkovej podstaty zločinu poškodzovania veriteľa... vo veci bola podaná sťažnosť. Vyšetrovateľ sťažnosti nevyhovel a predložil na rozhodnutie prokurátorovi Okresnej prokuratúry Košice II. Dňa 4. 3. 2016 prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II predmetnú sťažnosť uznesením odmietol ako nedôvodnú.“*. Trestné oznámenie bolo postúpené Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Bratislave na ďalšie konanie, keďže z neho vyplýva podozrenie zo spáchania trestného činu porušenia povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona.

Proti uzneseniu okresného súdu z 22. marca 2016 podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom predovšetkým zdôrazňovala, že pokračujúce trestné stíhanie osôb konajúcich za úpadcu a veriteľov pre trestné činy podvodu a porušovania povinností pri správe

cudzieho majetku podľa príslušných ustanovení Trestného zákona je dôvodom, pre ktorý „*vytvárajú dôvodné obavy o konanie nového správcu, ktorý bol do funkcie dosadený podozrivými osobami, v dôsledku čoho je namieste otázka, za akým účelom bola táto výmena vykonaná.*“ (citované z odvolania sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu z 22. marca 2016, pozn.).

O odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu z 22. marca 2016 rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ho odmietol ako neprípustné. Sťažovateľka (okrem iného) namieta, že napadnutým uznesením krajského súdu došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach neexistuje podstatná odlišnosť (II. ÚS 27/07), a preto ich namietané porušeniu možno preskúmať spoločne.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých

sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, tiež I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07 atď.).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu fyzickej osoby alebo právnickej osoby zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by došlo v prvom rade vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, t. j. ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (m. m. II. ÚS 8/01).

V súvislosti so sťažovateľkou namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu ústavný súd, poukazujúc na svoje ústavné postavenie, zdôrazňuje, že jeho ingerencia do výkonu právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade nezlučiteľnosti ich rozhodnutí a postupov, ktoré ich vydaniu predchádzali, s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (I. ÚS 74/02, IV. ÚS 164/04, IV. ÚS 216/05). Ústavný súd totiž nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci

všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach smerujúcich proti rozhodnutiam všeobecných súdov taktiež štandardne poukazuje na ustálenú judikatúru, ktorej súčasťou je aj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd nemôže porušiť základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní (m. m. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00). Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane odvolacích konaní. Podmienky prípustnosti odvolania smerujúceho proti uzneseniu okresného súdu, ktoré bolo vydané v konkurznom konaní, sú upravené v samotnom zákone o konkurze.

Podľa § 198 ods. 1 zákona o konkurze súd v konaní podľa tohto zákona rozhoduje uznesením. Proti uzneseniu vydanom v konkurznom konaní, v reštrukturalizačnom konaní alebo v konaní o oddĺžení je odvolanie prípustné, len ak to ustanovuje tento zákon. Dovolanie ani mimoriadne dovolanie proti uzneseniu vydanému v konaní podľa tohto zákona nie je prípustné.

Odvolania proti uzneseniam vydaným v konkurznom konaní sú teda prípustné len za podmienky, že ich prípustnosť vyplýva zo samotnej zákonnej úpravy.

V súlade s § 36 ods. 1 prvou a druhou vetou zákona o konkurze do pôsobnosti schôdze veriteľov patrí rozhodovanie o výmene správcu. O výmene správcu sa rozhoduje vždy na prvej schôdzi veriteľov.

Podľa § 36 ods. 3 a 4 zákona o konkurze ak sa schôdza veriteľov uznesie na výmene správcu, súd bezodkladne po doručení zápisnice zo schôdze veriteľov jedným uznesením odvolá doterajšieho správcu a ustanoví do funkcie správcu schváleného schôdzou veriteľov. (odsek 3)

Súd návrh schôdze veriteľov na výmenu správcu uznesením odmietne, ak správcovi bráni vo výkone funkcie zákonná prekážka alebo neboli dôvody, aby schôdza veriteľov mohla o výmene správcu hlasovať. (odsek 4)

V napadnutom uznesení krajský súd preskúmal splnenie podmienok pre odvolacie konanie, pričom po citácii príslušných ustanovení zákona o konkurze dospel k záveru, že proti uzneseniu okresného súdu z 22. marca 2016 o výmene správkyne úpadcu (sťažovateľky) nie je odvolanie v súlade s § 36 v spojení s § 198 ods. 1 zákona o konkurze prípustné, a preto ho v súlade s § 201 Občianskeho súdneho poriadku odmietol.

Z citovaných ustanovení zákona o konkurze vyplýva, že proti rozhodnutiu konkurzného súdu o odvolaní správcu odvolanie ako riadny opravný prostriedok prípustné nie je. Sťažovateľka v tejto súvislosti argumentuje rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 CoKR 23/2012 zo 17. mája 2012, podľa záverov ktorého je podľa jej názoru proti rozhodnutiu prvostupňového súdu o odvolaní správcu v konkurznom konaní odvolanie prípustné. Označené rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave vychádza z premisy ústavnokonformného výkladu zákonných predpisov, konkrétne príslušných ustanovení zákona o konkurze, uplatnením ktorého je odvolanie ako riadny opravný prostriedok v zásade prípustné vtedy, ak by jeho nepripustenie mohlo znamenať porušenie práva na súdnu ochranu účastníka konkurzného konania. Krajský súd v označenom rozhodnutí dospel k záveru, že odvolaný správca v konkurznom konaní by mohol byť poškodený na svojich právach. Vychádzal pritom zo zistení, že prvostupňový súd sa nevysporiadal s námietkou správcu v konkurznom konaní o nedostatku plnej moci jedného z veriteľov, pričom tento nedostatok mohol spôsobiť, že jeho účasť na prvej schôdzi veriteľov nespĺňala zákonom ustanovené náležitosti. Uvedený procesný nedostatok zároveň spochybňoval zákonnosť samotného aktu prijatia uznesenia schôdze veriteľov o výmene správcu. Vysporiadanie sa

s touto námietkou bolo podľa názoru Krajského súdu v Bratislave rozhodujúce pre následné posúdenie toho, či bol daný dôvod na odmietnutie návrhu schôdze veriteľov na výmenu správcu podľa § 36 ods. 4 zákona o konkurze alebo na odvolanie pôvodného správcu a ustanovenie do funkcie správcu schváleného schôdzou veriteľov podľa § 36 ods. 3 zákona o konkurze.

V nadväznosti na túto časť sťažostnej argumentácie sťažovateľky ústavný súd podčiarkuje, že požiadavka vykladať a uplatňovať *inter alia* zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy v súlade s ústavou vyplývajúca z čl. 152 ods. 4 ústavy je nevyhnutným predpokladom existencie materiálneho právneho štátu, neoddeliteľnou súčasťou ktorého sú také princípy ako právna istota a spravodlivosť, a vyplýva aj zo zásady, ktorou sa riadi ústavný súd, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť (m. m. IV. ÚS 59/2012). Rešpektujúc túto požiadavku, ústavný súd nemá v zásade dôvod spochybňovať závery vyslovené v rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 CoKR 23/2012 zo 17. mája 2012 týkajúce sa posudzovania prípustnosti odvolania proti uzneseniu prvostupňového súdu vo veci výmeny správcu. Ústavný súd zároveň ale zdôrazňuje, že výklad uplatnený v označenej veci nemožno bez ďalšieho uplatniť aj vo veci sťažovateľky, a to aj preto, že Krajský súd v Bratislave v označenom rozhodnutí uplatnil výklad v prospech prípustnosti odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o výmene správcu z dôvodu, že v tejto veci išlo primárne o porušenie práv samotného správcu, o výmenu ktorého išlo (vzhľadom na jeho odvoláciu argumentáciu o nesplnení procesných podmienok na rozhodnutie schôdze veriteľov o jeho výmene, pozn.).

Z argumentácie sťažovateľky obsiahnutej v jej odvolaní proti uzneseniu okresného súdu z 22. marca 2016 (čiastočne citovanej v časti I tohto uznesenia) možno na druhej strane vyvodit', že sťažovateľka s prihliadnutím na pokračujúce trestné stíhania osôb konajúcich za úpadcu a veriteľov pre trestné činy podvodu a porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa príslušných ustanovení Trestného zákona, z ktorého „*vyvstávajú dôvodné obavy o konanie nového správcu, ktorý bol do funkcie dosadený podozrivými osobami, v dôsledku čoho je namieste otázka, za akým účelom bola táto*

výmena vykonaná“, sa v podstate domáha ochrany práv veriteľov, ktorí nového správcu do funkcie „*nedosadili*“ z dôvodu obáv o konanie nového správcu v konkurznom konaní, t. j. nie z dôvodu ochrany svojich práv.

Vzhľadom na uvedené nemožno podľa názoru ústavného súdu postup krajského súdu, ktorý vyústil do vydania napadnutého uznesenia, ktorým bolo odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu z 22. marca 2016 odmietnuté ako neprípustné, z ústavného hľadiska považovať za neakceptovateľný a neudržateľný. Ak sťažovateľka vo svojom odvolaní proti uzneseniu okresného súdu z 22. marca 2016 neuviedla skutočnosti, ktoré by už na prvý pohľad boli spôsobilé vyvodiť záver o porušení jej práv, tak krajskému súdu nemožno ústavne relevantným spôsobom vyčítať, že vo veci sťažovateľky neuplatnil vo veci prípustnosti odvolania správkyne a ustanovenia nového správcu obdobný výklad ako Krajský súd v Bratislave vo veci sp. zn. 2 CoKR 23/2012. Za týchto okolností ústavný súd považuje napadnuté uznesenie krajského súdu a postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu, za súladné s príslušnými procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v konkurznom konaní, a teda ústavne konformné.

Navyše, ústavný súd pripomína, že prostriedkom ochrany práv veriteľov je v súlade s § 42 a nasl. zákona o konkurze odvolanie správcu, ktoré môže iniciovať samotný konkurzný súd v prípade, že správca opakovane alebo závažne porušil povinnosti ustanovené zákonom o konkurze alebo osobitným predpisom alebo mu vo výkone funkcie bráni zákonná prekážka a obdobne aj návrh na odvolanie správcu, ktorý môže podať veriteľský výbor alebo zabezpečený veriteľ zistenej zabezpečenej pohľadávky. V ďalšom priebehu konkurzného konania teda veritelia majú k dispozícii účinný právny prostriedok, prostredníctvom ktorého sa môžu domáhať ochrany svojich práv.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd nezistil medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru takú príčinnú súvislosť, ktorá by naznačovala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti

pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu

Sťažovateľka tiež namieta, že napadnutým uznesením krajského súdu došlo aj k porušeniu jej základného práva na zákonného sudcu garantovaného čl. 48 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Základné právo na zákonného sudcu predstavuje v právnom štáte jednu zo základných garancií nezávislého a nestranného rozhodovania súdu a sudcu. Toto základné právo je ústavnou zárukou pre každého účastníka konania, že v jeho veci bude rozhodovať súd a sudcovia, ktorí sú na to povolaní, podľa vopred známych pravidiel, ktoré sú obsahom rozvrhov práce upravujúcich pridelovanie súdnych prípadov jednotlivým sudcom tak, aby bola zachovaná zásada pevného pridelovania súdnej agendy a aby bol vylúčený (pre rôzne dôvody a rozličné účely) výber sudcov a sudcov „ad hoc“ (m. m. I. ÚS 239/04). Rozhodovanie vecí zákonným sudcom (aj súdom) je tak základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti v prvom rade konštatuje, že sťažovateľka je v konaní pred ústavným súdom zastúpená advokátom, ktorý je v súlade s § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky

zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

Ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde. Ak ide o sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, o ktorú zjavne ide aj v prípade sťažovateľky, musí obsahovať jednak všeobecné náležitosti uvedené v § 20 zákona o ústavnom súde, ako aj osobitné náležitosti uvedené predovšetkým v § 50 zákona o ústavnom súde. Z § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že každý návrh na začatie konania, a teda aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy musí okrem iného obsahovať „... odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy“.

V nadväznosti na text ustanovenia § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd už viackrát vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti akcentoval, že nedostatok odôvodnenia sťažnosti má významné procesné dôsledky. Je totiž základnou povinnosťou sťažovateľa, resp. jeho právneho zástupcu, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Subjektívny názor sťažovateľa o porušení ním označených práv nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie. Ak sťažnosť sťažovateľa neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, nespĺňa ani podstatnú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde (IV. ÚS 359/08), čo zakladá dôvod na jej odmietnutie pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľky v predloženom znení nemožno v časti namietaného porušenia základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy považovať za kvalifikovanú, o ktorej by ústavný súd mohol konať a rozhodnúť, keďže nie je vo vzťahu k označenému porušovateľovi (krajskému súdu) odôvodnená.

V nadväznosti na už uvedené ústavný súd zdôrazňuje, že takýto nedostatok zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľky, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04).

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní konštatuje, že sťažnosť sťažovateľky, ktorá je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, nespĺňa v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu krajského súdu pre namietané porušenie základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy požiadavky kvalifikovanej sťažnosti, ktorá by zodpovedala požiadavkám vyvoditeľným z § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. marca 2017